

Samenvatting Primair- en Voortgezet Onderwijs

- ✦ Ons land telt zo'n 7.600 instellingen voor primair onderwijs (PO) en bijna 700 instellingen voor voortgezet onderwijs (VO). Wat functiecategorieën betreft, wordt zowel in het PO als het VO onderscheid gemaakt tussen directie, onderwijspersoneel, onderwijsondersteunend personeel en organisatie- en beheerspersoneel. De werkgelegenheid in het PO en VO is in de periode 2002-2005 toegenomen.
- ✦ Het personeelsbestand in het PO en met name het VO is sterk vergrijsd. In 2004 was 49 respectievelijk 58 procent 45 jaar of ouder. Vooral onder mannen is de vergrijzing sterk.
- ✦ Het kabinet trekt voor het onderwijs extra geld uit. De werkgelegenheid in het PO en VO zal de komende jaren dan ook verder toenemen. Als gevolg van de sterke mate van vergrijzing zal ook de vervangingsvraag in het PO en VO in de toekomst sterk stijgen. Ramingen van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) wijzen er op dat in geval van hoogconjunctuur in de komende jaren in het PO (lichte) tekorten aan leraren PO zullen ontstaan. In het VO zijn zowel bij een hoog- als een laagconjunctuur (zeer grote) tekorten te verwachten.
- ✦ Actief leeftijdsbewust beleid is voor het PO en VO dan ook van levensbelang. Een eerste stap is gezet in het flexibeler maken van uitrederegelingen. Het is financieel aantrekkelijker geworden tot het 65e levensjaar door te werken. Aan de andere kant blijven mogelijkheden voor voortijdige uitreding van ouderen bestaan. Bovendien is er een aantal generieke 'ontzie' maatregelen voor ouderen (BAPO-regeling, extra verlofdagen voor onderwijsondersteunend personeel). Dergelijke maatregelen maken ouderen voor de werkgever relatief duur (en dus minder aantrekkelijk). Hoopgevend is wel de toenemende aandacht die in het PO en VO wordt besteed aan integraal personeelsbeleid (IPB) en scholings- en ontwikkelingsplannen. Bovendien wordt steeds vaker onderwijspersoneel 'on the job' opgeleid. Dit alles vergroot de aandacht voor de ontwikkeling, mobiliteit en het functioneren van werknemers in het algemeen en schraagt daarmee acties gericht op het beter laten functioneren van oudere werknemers en op preventie van uitval.
- ✦ Op sectoraal niveau zijn de partijen doordrongen van het belang van actief leeftijdsbewust beleid. Op instellingsniveau is het bewustzijn duidelijk minder aanwezig. Instellingen zien zich nog niet als probleemeigenaar.

